درگیری احزاب عراق پای نیروهای ویژه ترکیه را به شمال این کشور باز کرد؛

اقتدارنمایی آنکارا در پرتو انسداد سیاسی بغداد

فرشاد گلزاری

این روزها کــه تمرکز همــه دنیا (به‌خصوص رسانه‌ها و ساختار سیاسی -نظامی غــرب) بر پرونــده اوکراین و خروجی‌های امنیتــی و اقتصادی آن معطوف شده، تحولاتی در حال رخ‌دادن است که اساسـاً نمی‌توان از آنها چشم پوشــید، ولی گویا دنیا این رخدادها را چندان جدی نمی‌گیرد. آنچه که امروز در اوکراین رخ داده اســت و روز به روز ابعاد پیچیده‌تری به خود گرفته، اگرچه در رأس تمام تحلیل‌ها واقع شــده، اما در نهایت شاهدیم که در زیر سایه این پرونده، رویدادهــای دیگری در اقصی نقاط دنیا در حال رخ عیان کردن است. به عنوان مثال از حــدود ۳ هفته پیش تاکنون و با وجود هشدارها و اخطارهای سازمان ملل و نهادهای بشردوستانه، نه تنها درگیری‌ها میان صهیونیست‌ها در مســجدالاقصی کاهش پیدا نکرد، بلکه حالا بحث هدف قرار دادن مواضع اسرائیل از ســوی مقاومت فلسطین و بالعکس قوت گرفته است. در افغانستان هم اوضاع به گونه‌ای اســت که نه تنها طالبان نتوانسته اوضاع امنیتی را کنترل کند، بلکه حملات داعش و سایر جریانات تروریستی افزایش یافته است. در آفریقا هم یکبار دیگر شــاهد احساس خطر کشورهای این قاره در مورد قوت گرفتن تهدیدات تروریستی هستیم؛ به گونه‌ای که نمایندگان پارلمان نیجر روز گذشته (جمعه) بــا ۱۳۲ رای موافق، متنی را تصویب کردند که به نیروهای خارجی به ویژه فرانسوی‌ها اجازه می‌دهد برای مبارزه و مقابلــه با گروه‌های تکفیری- تروریستی در این کشور مستقر شوند. شاید بسیاری از مخاطبان بگویند که این تحولات دقیقاً چه ربطی به پرونده اوکراین دارد؟ پاسخ تاحدودی ساده اما از درون، پیچیده است. زمانی که بحرانی مانند اوکراین، تمام هــوش و حواس غرب را به خود معطــوف کرده، برخی از کشورهای همسو و شریک با آمریکا و اروپا، اوضاع را برای ماهیگیری از آب گل آلود، آن هم با عناوین و پرونده‌های مختلف مناسب می‌بینند. ترکیه یکی از همین شرکایی است که به هر ترتیب در حال استفاده از این فضای به وجود آمده به نفع خود است. از چند روز پیش تاکنون ارتش این کشــور با هدف قرار دادن بی‌وقفه مواضــع حزب کارگران کردســتان یا همان پ.ک.ک باز هم یک پرونده تکراری را با عنوان «تهدید امنیت ملی» گشوده و اینبار ارتش ترکیه عملیات خود را با عنوان «قفل پنجه» به دنیا معرفی کرده است، اما گویا باز هم بغداد در جریان اقدامات این کشور قرار نگرفته و حالا هــم کار به اعتراض‌های آشکار عراقی‌ها رسیده است. در همین راستا احمد الصحاف، سخنگوی وزارت خارجه عــراق خاطرنشــان کرد که دستگاه دیپلماسی، عملیات نظامی در خاک عراق را نقض آشکار حاکمیت این کشور و تهدیدی برای تمامیت ارضی آن قلمداد می‌کند و آنچه که این عملیات از خود برجای می‌گذارد رعب و وحشت بین شــهروندان عراقی و ایجاد ناامنی اســت. پیش از این خلوصی آکار، وزیر دفاع ترکیه در ۱۸ آوریل ۲۰۲۲ اعلام کرد که نیروهای کشــورش به تمامی اهداف برنامه‌ریزی شده در عملیات قفل پنجه دست یافتند. اما مساله این است که ترکیه در این مورد هم با دولت عراق و حتی مخاطبان خــاص و عامِ خود رو راست نیست.

اگرچه آمریکا اعلام کرده که از حملات ترکیه به شمال عراق و علیه مواضع پ.ک.ک اطلاع داشته، اما باز هم واشنگتن از جهت ریاکاری سیاسی این پرونده را مورد بررسی قرار داده است و حالا خود را نگران عدم تشکیل دولت مستقر در بغداد نشان می‌دهد

ترکیه؛ اغتنام فرصت و پیشروی سریع در شمال عراق

اینکه می‌گوییم آنکارا با هیچکس در این راستا رو راســت نیست، به این معناست که تناقض در مورد عملیات اخیر باز هم مشهود شده است. از یکسو ترکیه دوشنبه گذشته اعلام کرد که با مشارکت نیروهای ویژه و یگان‌های رزمی، حمله هوایی و زمینی جدیدی را علیه شــبه‌نظامیان حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) انجام داده و در همین راستا، سه منطقه نزدیک مرز ترکیه در اقلیم کردستان عراق را هدف قرار داده اســت. توجه داشته باشد که حمــلات ترکیه در عــراق معمولاً در مکانی کــه پ.ک.ک دارای پایگاه‌ها و اردوگاه‌هــای آموزشــی در منطقه سنجار و در مناطق کوهستانی اقلیم کردســتان عراق در مرز ترکیه است، صورت می‌گیرد، امــا نکته جالب این اســت که گویا آنکارا یا به مقاصد خود نرســیده و یا آنکه فرصــت را مغتنم شمرده و در حال پیشــروی با نهایت سرعت در شــمال عراق اســت. روز گذشته خلوصی آکار، وزیر دفاع ترکیه اعلام کرد که عملیات در متینه، زاب و افاسین باسیان و همچنین مناطق شــمال عراق با پشتیبانی جنگنده‌ها انجام و نیروهای ویژه به شــمال عراق برای شرکت در عملیات اعزام شدند! این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که برخی از کارشناسان می‌گویند اگر آنکارا بــه خروجی مطلوب عملیاتش در شمال عراق رسیده است، چرا حالا به دنبال اســتفاده از نیروهای ویژه در این منطقه است؟ اینکه تانجو بیلگیچ، ســخنگوی وزارت امور خارجه ترکیه و برخی دیگر از مقامات سیاســی این کشــور بارها اعلام کرده‌اند که گروه تروریستی پ.ک.ک از ۴۰ سال پیش علیه امنیت ملی آنها اقدام می‌کنند، بدون شــک نمی‌تواند مجوزی باشد برای حملات گاه و بیگاه به خاک عراق. شراکت اقلیم کردستان عراق با ترکیه از دهه‌ها سال پیش جاری و ساری بوده است و حالا هم بخشی از این حملات به دلیل تجارت همیشگی نفت و گاز از مبدأ کردستان عراق است که بارها و بارها این دخالت‌ها اثبات شده است. در این میان باید توجه داشت یک عنصر دیگر در بغداد وجــود دارد که به نوعی باعث شده ترکیه باز هم به خود اجازه دهد تا در شمال عراق عملیات اجرا کند و آن هم آشفتگی سیاسی در این کشور است. از مهرماه سال گذشته تاکنون که انتخابات سراســری عراق برگزار شده، نه تنها نخســت‌وزیر مشخص نشده، بلکه احزاب سیاسی این کشور همچنان برای انتخاب رئیس‌جمهور عراق هم با یکدیگر به نتیجه نرسیدند و اختلاف هنوز ادامــه دارد. این روند به حدی در بغداد مشکل‌ساز شده که تظاهرکنندگان عراقی اعلام کرده‌اند که اگر به خواســته آنها توجهی نشود و دو تن از شــش نامزد تصدی پست نخست‌وزیری و ریاست‌جمهوری مورد موافقت قرار نگیرند، و اوضاع فعلی در کشورشان اصلاح نشود، جهت براندازی پارلمان اعتراضات میلیون نفری برگزار خواهند کرد. اگرچــه ایالات متحده اخیراً اعلام کرده که از حملات ترکیه به شمال عراق و علیه مواضع پ.ک.ک اطلاع داشته است، اما باز هم واشنگتن از جانب ریاکاری سیاسی این پرونده را مورد بررسی قرار داده است؛ به گونه‌ای که جنیفر جاویتو، معاون وزیر خارجه آمریکا روز گذشته (شنبه) اعلام کرد که هیچگونه نگرانی‌ها در مورد تاخیر مداوم در تشــکیل دولت عراق هر روز برای ما بیشتر می‌شود! این سخنان به خوبی نشــان می‌دهد که ترکیه از هر جهت در حال ماهیگیری از وضعیتی است که بغداد در آن اسیر شده که ریشه آن اختلافات حزبی و سیاسی است.

اعلام اعزام نیروهای ویژه ترکیه به شمال عراق برای شرکت در عملیات زمینی علیه پ.ک.ک به نوعی نشان‌دهنده آشفتگی سیاسی در بغداد است که به نوعی باعث شده ترکیه باز هم به خود اجازه دهد تا در شمال عراق عملیات اجرا کند

خبر

در پاسخ به حملات موشکی مقاومت؛

اسرائیل تنها گذرگاه غزه را می‌بندد

اســرائیل اعلام کرد که به دنبال شلیک ۳ موشک از سوی گردان‌های مقاومت فلســطین، گذرگاه ایرز (بیت حانون) که تنها گذرگاه اســرائیل بــا نوار غزه اســت و تنها معبر ورود و خروج کارگران و بازرگانان فلسطینی ســاکن غزه محسوب می‌شــود از دیروز (یکشنبه) مسدود شده است. به گزارش اسکای نیوز، دفتر ســخنگوی هماهنگی فعالیت‌های دولت رژیم صهیونیستی در سرزمین‌های اشغالی (کوگات) اعلام کرد: در پی شلیک ۳ موشــک از نوار غزه به اسرائیل، گذرگاه ایرز برای خروج کارگران و بازرگانان ســاکن نوار غزه باز نخواهد شد. این نهاد که مسئول امور اراضی فلسطینی در وزارت جنگ اسرائیل است، افزود: تصمیم برای بازگشــایی گذرگاه مذکور با ارزیابی و بررســی وضعیت‌های پیش رو اتخاذ خواهد شــد. این در حالی است که منطقه تحت پوشــش فلسطینیان از نرخ فقر گسترده بالغ بر ۶۰ درصدی و بیکاری مزمن بالای ۵۰ درصدی رنج می‌برد. شــامگاه جمعه دو موشک از نوار غزه به سمت اراضی اشغالی شلیک شد که یکی از آنها در مزرعه‌ای در خاک اســرائیل و دیگری در نزدیکی خانه‌ای در منطقه فلسطینی فرود آمد. ارتش اسرائیل همچنین اعلام کرد که سومین موشک بامداد دیروز (شنبه) به سمت اراضی اشغالی شلیک شد.

خبر

آخرین نظرسنجی درباره دور دوم انتخابات فرانسه؛

احتمال پیروزی مکرون با کسب ۵۵ درصد آرا

نتایــج آخرین نظرســنجی‌ها در مــورد دور دوم انتخابات ریاست جمهوری فرانسه با پایان یافتن زمان قانونی تبلیغات دو نامزد، منتشر شد و همچنان مکرون را پیروز دور دوم انتخابــات پیش‌بینی می‌کنند. امروز (یکشــنبه/ ۲۴ آوریل و چهارم اردیبهشت ماه) مردم فرانسه از میان دو نامزد؛ امانوئل مکرون و مارین لوپن نامزد حزب راست افراطی «مجمع ملی» یکی را برای دوره‌ای پنج ساله به عنوان رئیس‌جمهوری کشورشان برمی‌گزینند. مهلت قانونی تبلیغات نامزدهای ریاست جمهوری فرانسه نیمه شب جمعه پایان یافت و عملا تا فردا شب و مشخص شدن نتایج اولیه انتخابات، نتایج نظرسنجی‌ها هم منتشر نخواهد شد، اما آخرین بررسی افکار عمومی همچنان مکرون را با حــدود ۱۰ تا ۱۵ درصد اختلاف نسبت به رقیب، پیروز انتخابات نشان می‌دهد. با این حال هر دو نامــزد بارها اعلام کرده اند که «هیچ چیز مشخص نیست» و «نتایج نظرسنجی‌ها را نمی‌توان نتیجــه قطعی انتخابات تلقــی کرد» اما برآوردها می‌توانند کلیتی از وضعیت موجود را نشان دهند. بر پایه این برآوردها، مارین لو پن ۴۲.۵ تا ۴۴.۵ درصــد آرای دور دوم انتخابات را بــه خود اختصاص خواهد داد. این میزان برای مکرون ۵۵.۵ تا ۵۷.۵ درصد خواهد بود.

انفجار انتحاری در مسجد قندوز با بیش از ۳۰ کشته و ده‌ها زخمی

انفجار در مســجد خانقای مولوی ســکندر در شهرســتان امام صاحب ولایت در ایالت قندوز ۳۳ کشته و ده‌ها زخمی برجای گذاشــت. به گزارش رویترز، به گفته مقامات، انفجار در یک مسجد اهل سنت در جریان نماز جمعه در شهر قندوز در شمال افغانستان ۳۳ کشته و ده ها زخمی برجای گذاشت. ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی طالبان در توییتی آمار کشته‌شدگان را تایید کرد و گفت که ۴۳ نفر نیز زخمی شده‌اند. وی گفت: مسئولان این حوادث عناصر شرور هستند و تلاش جدی برای دستگیری و مجازات آنها در حال انجام است. چندین انفجار که داعش مسئولیت آن را بر عهده گرفت، روز پنجشنبه در شهرهای شمالی قندوز و مزار شریف رخ داد. یکی از آنها در یک مسجد و روز دیگر در مدرسه‌ای در غرب کابل، اقلیت شیعه را هدف قرار دادند. پزشکان بیمارستان مرکزی قندوز شرایط زخمی‌ها را وخیم گزارش کرده‌اند.

افشای قتل هزاران تن از چپگراهای کلمبیا از ۱۹۸۴ تا ۲۰۱۶

حدود ۵۷۳۳ تن در کارزاری علیه حزب چپ‌گرای «اتحاد میهنی» در کلمبیا در سال‌های ۱۹۸۴ تا ۲۰۱۶ کشته و یا ربوده شدند، اقدامی که به شبه‌نظامیان تحت حمایت دولت مرتبط دانســته شده است. به گزارش خبرگزاری رویترز، بر اساس گفته‌های دادگاه ویژه صلح کلمبیا، در بیش از سه دهه گذشته، حدود ۴۶۱۶ تن کشته و ۱۱۱۷ تن مفقود شده‌اند. این دادگاه اعلام کرد که افشای همه این وقایع با حزب اتحاد میهنی مرتبط نیست و افزود، ۵۳۸ تن از افرادی که کشته یا مفقود شدند از اعضای حزب اتحاد میهنی نبودند. اتحاد میهنی اولین تلاش گروه چریکی نیروهای مسلح انقلابی کلمبیا (FARC) برای تشکیل یک حزب سیاســی بود. به گفته دادگاه ویژه صلح کلمبیا، این حملات اغلب توسط افراد مسلح شبه نظامی حزب راست‌گرای این کشور انجام شد. با این حال، شواهدی هم مبنی بر دخالت آژانس‌های دولتی کلمبیا در این پرونده‌ها به چشم می‌خورد.

جهان نما

همزمان با سفر دبیرکل سازمان ملل به کی‌یف و مسکو؛

بایدن: جایگزین تحریم روسیه، جنگ جهانی سوم است!

دفتر آنتونیو گوترش اعلام کرد، دبیرکل سازمان ملل متحد در تاریــخ ۲۸ آوریل (پنجشــنبه) به اوکراین سفر می‌کند. به گزارش خبرگزاری تاس، براســاس بیانیه دفتر آنتونیو گوتــرش، دبیرکل سازمان ملل متحد، او قرار است در ۲۸ آوریل یک نشست کاری با دمیتری کولبا، وزیر خارجه اوکراین داشته باشد و پس از آن به دیدار ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهــوری اوکراین مــی‌رود. در این بیانیه آمده است: گوترش همچنین قرار است با کارکنان نهادهای ســازمان ملل به منظور بررسی افزایش حجم کمک بشردوســتانه برای مــردم اوکراین دیدار داشته باشد. براساس گزارش‌های پیشین، گوترش همچنین قرار است ۲۶ آوریل (سه‌شنبه) به مسکو سفری داشته باشد. او قرار است با سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه دیدار داشته باشد و همچنین به دیدار ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روســیه می‌رود. در ۱۹ آوریل، گوترش با ارســال پیام‌های جداگانه‌ای به هیات‌های دائم روســیه و اوکراین در این نهاد، خواستار ملاقات با ولادیمیر پوتیــن و ولودیمیر زلنســکی، رئیس‌جمهوری اوکراین در پایتخت این کشــورها شــد. استفان دوجاریک، سخنگوی سازمان ملل گفت: دبیرکل تاکید دارد که در این دوره خطر و پیامد بزرگ، درباره گام‌های فوری برای برقراری صلح در اوکراین و آینده چندجانبه‌گرایی بر پایه منشور سازمان ملل و قوانین بین‌المللی گفت‌وگو کند.

در همین راســتا جو بایدن، رئیس‌جمهوری آمریکا در مصاحبــه‌ای با برایان تیلــر کوهن که ویدیوی آن دیروز (شــنبه) در صفحه یوتیوب او منتشر شد، گفت: «شــما دو گزینه دارید؛ اینکه جنگ جهانی ســوم را شــروع کنید و به جنگ فیزیکی با روسیه بروید، یا راه دوم، اینکه مطمئن شــوید کشــوری که برخلاف قوانین بین‌المللی عمل می‌کنــد، در نهایت بهای انجــام این کار را می‌پردازد». رئیس‌جمهــوری آمریکا تاکید کرد که هیچکــدام از تحریم‌ها فوری نیســت. بایدن گفت: «اما من گمان می‌کنم کــه این تحریم‌ها، گســترده‌ترین تحریم‌های تاریــخ، تحریم‌های اقتصادی و تحریم‌های سیاسی هستند». رئیس دموکرات کاخ سفید همچنین تاکید کرد: «روسیه بابت این کار در کوتاه مدت و بلند مدت و به ویژه در بلند مدت هزینه جدی پرداخت خواهد کرد». در ۲۴ فوریه، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه در واکنش به درخواست دو جمهوری خودخوانده در دونباس، تصمیم گرفت تــا با اجرای حمله‌ای به اوکراین به ســوءرفتار رژیم کی‌یف علیه مردم واکنش نشــان دهد. رهبر روسیه گفت که مسکو برنامه‌ای برای اشغال اراضی اوکراین ندارد و هدف از اقدامات کشورش را غیر نظامی‌سازی و نازی‌زدایی این کشــور دانســت. به دنبال حمله روســیه به اوکراین که روز گذشته (شنبه) وارد پنجاه و نهمین روز خود شده، شماری از کشورها از جمله آمریکا تحریم‌هایی را علیه روسیه وضع کرده‌اند. وزارت خزانه‌داری آمریکا تحریم‌هایی را علیه ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهوری روسیه، سرگئی لاوروف وزیر خارجه، سرگئی شــویگو وزیر دفاع و والری گراسیموف، رئیس ستاد کل روسیه اعمال کرد.

از سوی دیگر روز جمعه کمیسیون اروپا اعلام کرد که شرکت‌های اتحادیه اروپا احتمالاً بتوانند بدون گرفتار شــدن در تحریم‌های این نهاد علیه مسکو، حسابی در گازپروم‌بنک برای پرداخت هزینه گاز روسیه با استفاده از شرایط پرداخت جدیدی که مسکو ایجاد کرده است، باز کنند. در همین رابطه دیمیتری مدودف، معاون شورای امنیت ملی روسیه در کانال تلگرام خود نوشت: «ما ارزش سازگاری و یکپارچگی شرکای اروپایی‌مان را ارزیابی می‌کنیم. به خصوص با توجه به این واقعیت که طبق داده‌های اخیر صندوق بین‌المللی پول، اروپا قادر نخواهد بود تا بیشتر از شش ماه بدون گاز ما دوام آورد که البته در واقع این امر یک هفته هم نخواهد بود». دیمیتری مدودف که پیشــتر رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر روســیه هم بود، قبلاً تحریم‌های غیرقانونی غرب را مایه تخریب نظام حقوق بین‌المللی دانسته بود. مدودف گفته بود: اقدامات بی‌سابقه کنونی از نظر وسعت، گســتردگی و درجه بدبینی و اعمال نفوذ غیرقانونی باعث فروپاشــی بیشتر همه نهادهای بین‌المللی خواهد شد.